

๒.๑ ระดับความสำเร็จของการควบคุมภายในและแผนบริหารความต่อเนื่อง (BCP) (๕ เดือนหลัง)

๑.๑ การวิเคราะห์การควบคุมภายในของหน่วยงาน โดยมีข้อมูลประกอบ ดังนี้

๑.๑.๑ สรุปผลการประเมินการควบคุมภายใน ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ

กองแผนงานมีการประเมินประผลการควบคุมภายใน ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงาน ภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ปรากฏว่า การควบคุมภายในของกองแผนงาน มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพียงพอที่จะให้ทำให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และเป็นไปตามภารกิจของกองแผนงาน และงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย โดยผู้อำนวยการกองแผนงานและบุคลากรให้ความสำคัญกับการควบคุมภายใน มีการประเมินความเสี่ยง เพื่อนำมาวิเคราะห์ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการทำงานให้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ มีการกำหนดกิจกรรมการควบคุมที่ทำให้ความเสี่ยงนั้น ๆ ลดลงหรือหมดไป และ สอดคล้องกับปัจจัยเสี่ยงที่มีอยู่ โดยการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีอยู่ รวมถึงการจัดหาเทคโนโลยี สารสนเทศที่มีคุณภาพและทันสมัย รวมทั้งการจัดทำโปรแกรมต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงานทำให้เกิด กิจกรรมการควบคุมภายในอย่างเพียงพอและเหมาะสมเป็นไปตามมาตรฐาน และหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุม ภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ

กองแผนงานได้จัดทำระบบการควบคุมภายในไว้เหมาะสมและเพียงพอแล้ว แต่ มาตรฐานการควบคุมต่าง ๆ ที่กำหนดไว้อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา เนื่องจากความเสี่ยงที่เกิดจาก ปัจจัยสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กร เช่น การเปลี่ยนนโยบายการบริหาร วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และกระบวนการปฏิบัติงาน หรือการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับที่มีผลกระทบต่อการทำงานและระบบการควบคุมภายในขององค์กร ซึ่งเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง ดังกล่าวก็อาจทำให้วิธีการควบคุมภายในหรือการตอบสนองความเสี่ยงที่เคยใช้ได้ผลดีในระยะเวลาที่ผ่านมาอาจใช้ ไม่ผลต่อไป กองแผนงาน ได้ดำเนินการติดตามการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงที่มีอยู่และปรับปรุง ให้เป็นไปตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าสามารถป้องกัน หรือลดความเสี่ยงให้อยู่ในรับที่ยอมรับได้ และส่งผลให้หน่วยงานประสบผลสำเร็จในระดับกรมต่อไป

๑.๑.๒ รายงานข้อสังเกต การตรวจสอบของหน่วยงานตรวจสอบ

- การตรวจสอบภายในประจำหน่วยงาน

- จากการรายงานผลการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบภายในประจำ หน่วยงาน (แบบ ตส.ปจ.- ๒๕๖๔-๔) เรื่องที่ตรวจพบ คือ การตรวจสอบการบริหารงาน (Management Auditing) โดยมีข้อตรวจพบ คือ ไตรมาสที่ ๔ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ หน่วยงานไม่สามารถเบิกจ่าย งบประมาณได้ตามเป้าหมายที่กรมอนามัยกำหนด (ร้อยละ ๑๐๐) เนื่องจากงบลงทุนหน่วยงานต้องดำเนินการ กู้เงินไว้เหลือมปี จำนวน ๒ โครงการ ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบ ภายในประจำหน่วยงาน คือ ให้เจ้าหน้าที่พัสดุแจ้งกำหนดระยะเวลาการส่งมอบกับคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ

และประสาน ติดตาม กำกับ การดำเนินงานของผู้รับจ้างให้ส่งมอบพัสดุตามระยะเวลาที่กำหนดในสัญญา และ ถูกต้องตรงตามระเบียบพัสดุ หากมีเหตุขัดข้องในการดำเนินการ ขอให้เจ้าหน้าที่พัสดุรีบประสานแจ้ง คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ เพื่อให้การส่งมอบพัสดุและการเบิกจ่ายเป็นไปตามงวดระยะเวลาที่กำหนดใน สัญญา ข้อสั่งการ/ความเห็นของผู้อำนวยการกองแผนงาน คือ ควรให้มีการจัดทำรายละเอียดคุณลักษณะที่ กำหนดระยะเวลาการส่งมอบให้เร็วขึ้น เพื่อที่จะได้เบิกจ่ายเป็นไปตามมติกรมอนามัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ต่อไป

- การตรวจสอบภายในประจำหน่วยงาน (เพิ่มเติม)

- จากการรายงานผลการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบภายในประจำหน่วยงาน (แบบ ตส.ปจ.- ๒๕๖๕-๑) เรื่องที่ตรวจพบ คือ การตรวจสอบการบริหารงาน (Management Auditing) โดยมี ข้อตรวจพบ คือ ผลการเบิกจ่ายของหน่วยงานภาพรวม ณ สิ้นไตรมาส ๑ ต่ำกว่าเป้าหมายที่กรมอนามัยกำหนด (ร้อยละ ๓๒) เนื่องจากกรมอนามัยได้มอบหมายให้กองแผนงานดำเนินงานจ้างเหมาบริการวิเคราะห์การ ประเมินความเสี่ยงป้องกันโควิด เพื่อคัดกรองระดับความเสี่ยงของประชาชนด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัย สิ่งแวดล้อมรองรับการเปิดประเทศป้องกันโควิด - ๑๙ และจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมให้ จำนวน ๒,๘๕๐,๐๐๐.- บาท ส่งผลให้กองแผนงานต้องปรับแผนการดำเนินงาน และมีผลการเบิกจ่ายต่ำกว่าเป้าหมาย ที่กรมอนามัยกำหนด สำหรับงบลงทุน จำนวน ๕๒,๗๓๖,๑๐๐.- บาท ซึ่งมีการส่งมอบงานตามกำหนดใน สัญญาการจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปตาม พรบ. การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ จึงทำให้ผลการเบิกจ่าย ของหน่วยงานต่ำกว่าเป้าหมายที่กรมอนามัยกำหนด ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบภายในหน่วยงาน คือ ให้ เจ้าหน้าที่พัสดุแจ้งกำหนดระยะเวลาการส่งมอบกับคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ และประสาน ติดตาม กำกับ การดำเนินงานผู้รับจ้างให้ส่งมอบพัสดุตามระยะเวลาที่กำหนดในสัญญา และถูกต้องตรงตามระเบียบพัสดุ หาก มีเหตุขัดข้องในการดำเนินการ ขอให้เจ้าหน้าที่พัสดุประสานแจ้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ โดยเร็ว เพื่อให้ การส่งมอบพัสดุและการเบิกจ่ายงบประมาณเป็นไปตามงวดระยะเวลาที่กำหนดในสัญญา ข้อสั่งการ/ความเห็น ของผู้อำนวยการ คือ ควรให้มีการเร่งรัด ติดตาม กำกับ การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการหน่วยงาน และ บริหารสัญญาการจัดซื้อจัดจ้างโดยการควบคุม ติดตาม กำกับ การดำเนินงานให้เป็นไปตามเงื่อนไขหรือ ข้อกำหนดในสัญญา เพื่อให้ผลการเบิกจ่ายของหน่วยงานเป็นไปตามแผนที่กำหนด

- เพิ่มเติม จากการรายงานผลการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบภายในประจำ หน่วยงาน (แบบ ตส.ปจ.- ๒๕๖๕-๒) เรื่องที่ตรวจพบ คือ การตรวจสอบการบริหารงาน (Management Auditing) โดยมีข้อตรวจพบ คือ ผลการเบิกจ่ายของหน่วยงานภาพรวม ณ สิ้นไตรมาส ๒ ไม่เป็นไปตามมติกรม อนามัย ซึ่งกำหนดไว้ที่ร้อยละ ๕๐ เนื่องจาก งบดำเนินงาน โครงการจ้างเหมาบริการวิเคราะห์การเฝ้าระวัง ความเสี่ยงป้องกันโควิด เพื่อคัดกรองระดับความเสี่ยงของประชาชนด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม รองรับการเปิดประเทศป้องกันโควิด-๑๙ จำนวน เงิน ๒,๗๔๐,๐๐๐.- บาท ดำเนินการตามขั้นตอนการจัดซื้อ จัดจ้างและเบิกจ่ายตามงวดงานและงวดเงิน ทำให้ไม่สามารถเบิกจ่ายได้ตามมติของกรมอนามัย และงบลงทุน เนื่องจากการดำเนินการตามขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างได้ดำเนินการแล้วเสร็จได้ผู้รับจ้างและลงนามในสัญญา แล้ว แต่เนื่องจากมีโครงการที่แบ่งจ่ายตามงวดงานและงวดเงินตามสัญญา จึงทำให้ไม่สามารถเบิกจ่ายเงินได้ ตามมติกรมอนามัย ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบภายในประจำหน่วยงาน คือ ให้เจ้าหน้าที่พัสดุแจ้งกำหนด ระยะเวลาการส่งมอบกับคณะกรรมการตรวจรับพัสดุและเร่งดำเนินการประสาน ติดตาม กำกับผู้รับจ้างให้

ส่งมอบพัสดุ ตามระยะเวลาที่กำหนดในสัญญา เพื่อให้ถูกต้องตรงตามระเบียบพัสดุ หากมีเหตุขัดข้องในการดำเนินการ ขอให้เจ้าหน้าที่พัสดุรีบประสานแจ้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ เพื่อให้การส่งมอบพัสดุและการเบิกจ่ายเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดในสัญญา ข้อสั่งการ/ความเห็นของผู้อำนวยการ คือ เห็นควรให้มีการจัดทำรายละเอียดคุณลักษณะที่กำหนดระยะเวลาการส่งมอบให้เร็วขึ้น เพื่อที่จะได้เบิกจ่ายให้เป็นไปตามมติกรมอนามัยต่อไป

- ผู้ตรวจสอบภายในกรมอนามัย

ตามหนังสือกรมอนามัย ที่ สธ ๐๙๒๕.๐๓/๔๒๐๒ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๔ เรื่อง รายงานผลการตรวจสอบกองแผนงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้เห็นชอบให้กองแผนงานดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะ แล้วให้รายงานผลการแก้ไขพร้อมส่งหลักฐานการแก้ไขเชิงประจักษ์ถึงกลุ่มตรวจสอบภายใน ภายใน ๓๕ วัน นับแต่วันที่อธิบดีสั่งการ และหนังสือ กองแผนงาน ที่ สธ ๐๙๐๕.๐๑/๑๓๒๐ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เรื่อง ขอส่งหลักฐานการดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ควบคุม กำชับ ของกลุ่มตรวจสอบภายใน กรมอนามัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. การตรวจสอบการปฏิบัติงานตามกฎระเบียบ (Compliance Auditing)

การดำเนินงานการจัดซื้อจัดจ้าง ภายใต้พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ ด้วยวิธี e-bidding และวิธีเฉพาะเจาะจงงบดำเนินงานและงบลงทุน เจ้าหน้าที่พัสดุไม่ได้ดำเนินการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการหรือผู้กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะพัสดุเสนอผู้มีอำนาจอนุมัติ ตามระเบียบพัสดุฯ ข้อ ๒๑ ซึ่ง เจ้าหน้าที่พัสดุได้ปรับปรุงการปฏิบัติงาน โดยจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ เสนอผู้มีอำนาจอนุมัติทุกครั้ง

๒. การตรวจสอบด้านสารสนเทศ (Information Technology Auditing)

การดำเนินงานการตรวจสอบสารสนเทศ กรมอนามัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ กองแผนงาน โดยกลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบ ได้แจ้งขอเลื่อนการจัดส่งเอกสารหลักฐานประกอบการประเมินผลการตรวจสอบให้แก่กลุ่มตรวจสอบภายใน แต่กองแผนงานได้ตอบแบบประเมินการตรวจสอบด้านสารสนเทศ ในระบบ Google Form แล้ว

๓. การตรวจสอบการปฏิบัติงานหรือการดำเนินงาน (Operational Auditing)

๓.๑ การสอบทานการประเมินผลการควบคุมภายใน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ รอบ ๑๒ เดือน พบว่า การจัดทำตารางวิเคราะห์ความเสี่ยงระดับหน่วยงานย่อยไม่พบข้อมูลที่แสดงถึงการได้มาของการดำเนินกระบวนการตามภารกิจงานมาวิเคราะห์ความเสี่ยง และไม่ได้จัดลำดับความเสี่ยงให้ครบถ้วน การรายงานผลการติดตามการประเมินผลการควบคุมภายใน (แบบติดตาม ปค.๕ ส่วนงานย่อย) มีการนำผลการติดตามในรอบ ๖ เดือนแรก ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มาทำการรายงานซ้ำในรอบ ๑๒ เดือน และไม่ได้มีการกำหนดการประเมินผลการควบคุมภายใน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ กองแผนงานได้ปรับปรุงการรายงานผลการติดตามประเมินผลในรอบ ๖ เดือน และรอบ ๑๒ เดือน ให้ถูกต้องเรียบร้อยแล้วและคณะกรรมการควบคุมภายในของกองแผนงานได้มีการประชุมร่วมกัน เพื่อทำความเข้าใจวิธีการขั้นตอนการจัดทำตารางวิเคราะห์ความเสี่ยงที่ถูกต้อง และจะดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รอบ ๑๒ เดือนต่อไป

๓.๒ การสอบทานการบริหารความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ พบว่า คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงยังไม่เป็นปัจจุบัน โดยอยู่ระหว่างการดำเนินการทบทวน ปรับปรุง และไม่พบแผนบริหารความเสี่ยงภาพรวมของกรมอนามัย ได้แก่ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ด้านการทุจริต ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง กรมอนามัย ระหว่างดำเนินการทบทวน ปรับปรุงคำสั่งต้นนโยบายและยุทธศาสตร์ และกำลังดำเนินการประชุมร่วมกับกองแผนงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงภาพรวมของกรมอนามัย ทั้งนี้ กองแผนงาน ได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง เรียบร้อยแล้ว

- ผู้ตรวจสอบภายในกรมอนามัย (เพิ่มเติม)

ตามหนังสือกลุ่มตรวจสอบภายใน ที่ สธ ๐๙๒๕.๐๓/๑๓๔ เรื่อง รายงานผลการประเมินการตรวจสอบเบื้องต้นด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Audit Checklist) ของกองแผนงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ แจ้งว่า จากผลประเมินแต่ละด้าน พบว่า ด้านการเงิน ด้านการบริหารพัสดุ และด้านการบริหารงบประมาณ มีการดำเนินงานในระดับดีมาก ด้านการควบคุมภายในอยู่ในระดับดี แต่มีบางส่วนต้องปรับปรุง ทั้งนี้ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการปรับปรุง คือ ด้านการควบคุมภายใน พบว่า เอกสารประกอบรายงานผลการควบคุมภายใน ประกอบด้วย แบบสอบถามการประเมินการควบคุมภายใน แบบ ปค.๔ ส่วนงานย่อย และรายงาน ปค.๕ ส่วนงานย่อย ผู้อำนวยการไม่ได้ลงนามรับรองให้ครบถ้วน การวิเคราะห์ความเสี่ยงและการประเมินผลการควบคุมภายในไม่ได้นำกระบวนการตามที่คณะกรรมการระดับกรมกำหนดมาประเมินให้ครบถ้วน คือ กระบวนการศึกษาวิจัย และกระบวนการบริหารงบประมาณ โดยกลุ่มตรวจสอบภายในกรมอนามัย ได้มีข้อเสนอแนะ คือ การดำเนินงาน ทั้ง ๔ ด้านเบื้องต้น อยู่ในระดับดีมาก แต่ยังมีบางกระบวนการที่ต้องปรับปรุง เพื่อให้การปฏิบัติงานมีความถูกต้อง มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีระบบการควบคุมภายในที่ดี ทั้งนี้ให้หน่วยงานจัดทำรายงานผลการปรับปรุงเพื่อพัฒนาองค์กร ซึ่งสามารถดาวน์โหลดเอกสารจากระบบ Audit Checklist หัวข้อ “ข้อมูลการปรับปรุงพัฒนาองค์กร” ในด้านที่พบจุดอ่อน ได้แก่ ด้านการควบคุมภายใน พร้อมเอกสารประกอบการปรับปรุง นำเสนอผู้อำนวยการลงนามและนำเข้าสู่ข้อมูลในระบบฯ ดังกล่าว ภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕ นั้น

กลุ่มอำนาจการ ผู้รับผิดชอบการรายงานผลด้านการควบคุมภายใน ได้ดำเนินการปรับปรุง และดำเนินการตามข้อเสนอแนะตาม “แบบฟอร์มรายงานผลการปรับปรุง เพื่อพัฒนาองค์กร” นำเสนอผู้อำนวยการลงนาม และนำเข้าสู่ข้อมูลพร้อมเอกสารประกอบเรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๕

<https://planning.anamai.moph.go.th/th/pa๖๕-๒-๑>